

T O E L I C H T I N G

Al bevat het manifest van de EPV een reeks beweegredenen, een kleine toelichting is niet overbodig.

Het is al weer een aantal jaren geleden dat prof.dr. P.J.Roscam Abbing de gedachte lanceerde aan een tweedeling in de christelijke politiek in Nederland. Op heel nuchtere en praktische gronden voerde hij een pleidooi voor een duidelijk "links" en een "rechts" geprofileerde confessionele partij. Op die manier zou er een alternatief komen voor de kiezers, en zou de vertaling van een verkiezingsuitslag in een meerderheidscoalitie probleemloos verlopen.

In die tijd werden van de zijde van de progressieve partijen regelmatig aanvallen gedaan op de keuze voor confessionele partijvorming als zodanig. Ook de pers wijdde uitvoerig aandacht aan de zg. "de-confessionalisering". Wij hebben dat altijd ervaren als een weinig gelukkige probleemstelling. Het leidde zelfs tot de paradox dat je als christen-radikaal bijna "blij" moest zijn met de toenemende onkerkelijkheid, omdat alleen daardoor kansen leken te ontstaan op een doorbraak naar werkelijke politieke veranderingen. Maar vanuit onze geloofsvisie en onze solidariteit ook met de kerk als instituut waren we juist diep bezorgd over de afkalving van het kerkelijk leven, hoewel we ook in dat opzicht zeer wel oog hadden voor het verschil tussen kwantiteit en kwaliteit.

Naar onze mening moest en moet de discussie niet allereerst gaan over het bestaansrecht van partijvorming op basis van confessie. Op zichzelf is die kwestie een pittig gesprek waard, en willen wij ons best rekenschap geven en verantwoording afleggen van onze motieven voor een evangelische partij in de huidige Nederlandse politieke situatie. Meer urgent is echter o.i. momenteel de vraag naar de aard, de koers en het beleid van een partij die zich op de bijbel beroept.

Wat ons dwars zit is de tweeslachtigheid van het CDA. Wij zijn van mening dat het in 1977 in Nederland bepaald geen "lood om oud ijzer" is met wie je als christelijke partij samenwerkt. Juist vanwege het evangelie hebben wij affiniteit met het "eerlijk delen" van de PvdA en de radikale maatschappij-kritische opstelling van de PPR. Vanwege datzelfde evangelie verfoeien wij het economisch liberalisme, zeker in de invulling van Wiegel. Maar het CDA kan alle kanten op. Verkiezing na verkiezing zijn er legioenen spijststemmers, voelen mensen zich bedrogen, in de steek gelaten, alle mooie woorden ten spijt.

Daarom ons initiatief. Wij achten de vorming van een coalitie CDA-VVD een onrechtmatige daad, verraad jegens die kiezers die op het CDA hebben gestemd, gelokt met het hervormingen belovende program "niet bij brood alleen" (hetgeen velen door een voorkeurstem op Aantjes probeerden duidelijk te maken), in het vertrouwen dat een 2-de kabinet "den Uyl" het resultaat zou zijn. Er mag niet langer van de kiezers worden gevraagd hun stem maar in te leveren in afwachting wat de grillen van de CDA-politici nu weer zullen opleveren. Voortaan zullen de kiezers, ook zij die graag hun stem geven aan een christelijke partij, een ondubbelzinnige keuze moeten kunnen doen voor een progressief maatschappij-vernieuwend beleid.

Natuurlijk zijn veel mensen bezorgd over nieuwe scheuring in de christelijke politiek. Het CDA als één grote groepering voor evangelisch geïnspireerd politiek handelen speelde in op een authentiek verlangen naar eenheid van allen die Christus belijden als Heer over alle terreinen des levens. Toch kon het zo niet. Dat is tragisch, maar we moeten het onder ogen zien. Deze eenheid is ondiep en onwaar. Voor 5% oecumenische beweging en voor 95% gemotiveerd door machtsdrang en ambities. Tijdens het kabinets-formatie-drama bleek dat o.i. voortdurend.

Wij zoeken geen polarisatie op zichzelf, maar kunnen die gezien het monsterverbond van CDA en VVD niet ontwijken. Beter twee christelijke partijen -ieder kan dan de daden van deze partijen toetsen op hun evangelisch gehalte- dan éénheid bovenal gepaard aan een "christelijk" politiek gedrag dat het evangelie tot een aanfluiting maakt.

De EPV streeft dus in feite naar "re-confessionalisering" (de term is van prof.dr.J.Verkuyl). Een nieuw élan in de christelijke politiek.

Hoe deze zaak op gang kwam? Bij de EPV-pioniers behoort een aantal voormalige ESP-ers. U weet waarschijnlijk dat de Evangelische Solidariteits Partij, opgericht in 1970, zichzelf heeft opgeheven in 1975, onder de indruk van de vermaarde en hoopgevende rede van Aantjes, waarin deze zijn politieke direktieven ontleende aan het slot van Mattheüs 25. De ESP-leden stapten grotendeels het CDA binnen om daar de progressieve krachten te versterken. We weten dan inmiddels waartoe "loyalisme" leidt. De tragiek van de klein gebleven getuigende ESP is dat zij stopte op het moment dat ze had moeten worden opgericht, nl. bij het ontstaan van het CDA.

Deze conclusie is achteraf gemakkelijk, nu het CDA dan eindelijk een keuze heeft gedaan. Hoe onthutsend en frustrerend deze keuze ook voor ons is, er is in elk geval duidelijkheid geschapen.

Voor de groep "gedogers" of "verbondenen" is er o.i. geen andere toekomst dan het recht de fractievergaderingen van het CDA een uurtje te mogen rekken. Voor het overige zijn zij ingekapseld, muurvast in de heilige prioriteit van de eenheid van het CDA.

Heroprichting van de ESP was daarom noodzakelijk. Een initiatief daartoe is inmiddels samengesmolten met pogingen van anderen, die het ontstaan van een kabinet van Agt-Wiegel eveneens te veel geworden was.

Op 17 dec.77 werd in een beraad te Utrecht van een aantal min of meer toevallig met elkaar in verbinding staande mensen het besluit genomen een nieuwe partij op te richten. Helaas waren tal van andere geïnteresseerden niet tijdig voor deze bijeenkomst getipt. We willen echter dit stadium van pure improvisatie snel achter ons laten.

Via adhaesie met het manifest willen we komen tot een voldoende aantal gelijkgezinde leden om de EPV (als deze naam blijft) van de grond te krijgen. Op zaterdag 28 jan. is te Utrecht het officiële oprichtingscongres in "Maresca" (Sartreweg 1). Aanvang : 10.30 uur. Alle leden krijgen nog een convocatie. Ook belangstellenden zijn welkom.

Nog enkele praktische zaken.

We onderscheiden contribuerende leden en werkende leden.

De eerstgenoemden zijn volwaardige stemgerechtigde leden. Van de werkende leden verwachten we dat zij behalve hun financiële bijdrage voor de vervulling van de taken die de EPV zich stelt ook een deel van hun tijd en energie willen investeren, en dat zij bereid zijn tot het dragen van politieke verantwoordelijkheid binnen de partij en t.z.t. wellicht ook namens de partij en namens de kiezers.

Een pijlsnelle groei is een levensbelang voor de EPV.

We geloven niet dat Nederland behoefte heeft aan een nieuw getuigenispartijtje. We streven persé naar deelname aan de praktische politiek.

Onze partij zal een wonderboom zijn of ze zal niet zijn.

Dit initiatief mag eenvoudig niet mislukken, mag niet vastlopen in een desillusie en nieuwe verbittering. Het gaat om deblokkering van het hervormingsbeleid van het kabinet-den Uyl. Het gaat om de geloofwaardigheid van de aktuele toepasbaarheid van het evangelie.

Ons waagstuk moet kunnen slagen gezien de spontane enthousiaste bijval die we de eerste weken al ruimschoots ondervinden.

Mond-op-mond-propaganda is ook voor de levensvatbaarheid van de EPV een onvervangbaar middel. Wij doen daarom een beroep op ieder lid om het manifest in eigen relatiebestand uit te zetten. Laat ons even weten hoeveel exemplaren u nodig hebt (of schrijf op het aanmeldingsformulier : "s.v.p. ... ex."), en u ontvangt ze per omgaande.

Om verder te komen is ook financiële steun onontbeerlijk. Met name voor informatiemateriaal en publiciteit is een fonds nodig. Ook wie geen lid kan worden (bv. al lid is van PvdA of PPR etc.) maar sympathiseert met ons pogen, kan uiteraard bijdragen.

Giro nr. 3892447 t.n.v. penningm. EPV te Papendrecht.

Namens het voorlopig bestuur : K.van der Sluijs, voorz.

M.J. Tas, secr./penningm.